

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ГУМАНІТАРНИЙ ФАКУЛЬТЕТ
КАФЕДРА АНГЛІЙСЬКОЇ ФІЛОЛОГІЇ ТА
МЕТОДИКИ НАВЧАННЯ ІНОЗЕМНИХ МОВ**

МАГІСТЕРСЬКА РОБОТА

**ВИКОРИСТАННЯ ЗМІШАНИХ МЕТОДІВ НАВЧАННЯ
СТРАТЕГІЙ МОТИВАЦІЙНОГО НАВЧАННЯ ESL У
ЗАГАЛЬНООСВІТНІЙ ШКОЛІ (НА ПРИКЛАДІ
АНГЛОМОВНИХ КРАЇН: АВСТРАЛІЯ)**

Спеціальність «014 Середня освіта (Мова та література(англійська))»

СВО – магістр

Виконавець: Порохнавець Ю.Е.

Студентка 2-курсу групи СО (МЛ(А)) – 2м _____

(підпис)

Науковий керівник:

канд.пед.наук, доц.Гарапко В.І. _____

(підпис)

Робота допускається до захисту:

Зав.кафедри:

д.пед.наук, доц.Теличко Н.В. _____

(підпис)

«_____»_____2019

Мукачево - 2019

ЗМІСТ

ПЕРЕЛІК УМОВНИХ СКОРОЧЕНЬ.....	3
ВСТУП.....	4
РОЗДІЛ 1. ЗМІШАНЕ НАВЧАННЯ ЯК ІННОВАЦІЙНА ФОРМА ОРГАНІЗАЦІЇ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ В АНГЛОМОВНИХ КРАЇНАХ СВІТУ.....	9
1.1. Впровадження інформаційно-комунікаційних технологій як передумова розвитку змішаного навчання в англomовних країнах світу.....	9
1.2. Упровадження мобільно-орієнтованого навчання у процес вивчення другої іноземної мови.....	17
1.3. Відкриті освітні ресурси Австралії.....	24
Висновки до першого розділу.....	28
РОЗДІЛ II. ЗМІШАНЕ НАВЧАННЯ ДРУГОЇ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ У ЗСО: ПОНЯТТЯ, ТЕОРІЇ, МОДЕЛІ (НА МАТЕРІАЛАХ ЗАРУБІЖНИХ КРАЇН:АВСТРАЛІЯ).....	30
2.1. Поняття та особливості змішаного навчання у ЗСО.....	30
2.2. Аналіз моделей змішаного навчання другої іноземної мови	42
Висновки до другого розділу.....	55
РОЗДІЛ III. ДОСВІД ВПРОВАДЖЕННЯ ЗМІШАНОГО НАВЧАННЯ СТРАТЕГІЙ МОТИВАЦІЙНОГО НАВЧАННЯ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ ЯК ДРУГОЇ МОВИ (Австралія).....	58
3.1. Реалізація змішаного навчання другої іноземної мови (англійської) у ЗСО	
3.2. Розвиток стратегій мотиваційного навчання англійської мови, як другої іноземної мови.....	62
3.3. Рекомендації до організації навчання другої іноземної мови у ЗСО України	76
Висновки до третього розділу.....	85

ВИСНОВКИ.....	87
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	90

ПЕРЕЛІК УМОВНИХ СКОРОЧЕНЬ

ІКТ – інформаційно-комунікаційні технології

ЗСО – заклад середньої освіти

КОМСН– комп'ютерно-орієнтовані методичні системи навчання

BYOD – Bring Your Own Device

ESL – English as second language

ВСТУП

Актуальність дослідження. Активний розвиток інформаційних технологій і швидка зміна однієї інновації на іншу підтверджують той факт, що технологічні вміння стають непридатними для використання кожні 2-3 роки. Усталеність традиційної системи освіти призводить до того, що випускники закладів середньої освіти мають застарілі знання та навички, які не співвідносяться з реаліями професійної діяльності. Особливо це актуально для особистості, яка має швидко реагувати на зміни в освітній галузі.

Сучасний учень повинен мати знання, які дають змогу йому використовувати інформаційні технології опрацювання даних, засоби та пристрої маніпулювання текстових, графічних, відео- та аудіоданих, інтегровані середовища розробки, локальні та глобальні мережі, сучасні засоби зв'язку всіх видів, програмні засоби, реалізовані на базі технологій мультимедіа, гіпертексту, гіпермедіа, комунікацій тощо.

Актуальність формування таких знань у майбутнього учня підтверджується низкою освітніх законодавчих та нормативно-правових документів, а саме: Закон «Про Національну програму інформатизації» від 1.08.2016, №74/98-ВР; Указ Президента «Про заходи щодо розвитку національної складової глобальної інформаційної мережі Інтернет та забезпечення широкого доступу до цієї мережі в Україні» від 31.07.2000, № 928/2000; Розпорядження Кабінету Міністрів України «Про схвалення Стратегії розвитку інформаційного суспільства в Україні» від 15.05.2013, № 386-2013-р; Наказ Міністерства освіти і науки України «Про затвердження Положення про дистанційне навчання» від № z0703-13; Постанова Верховної Ради України «Про Рекомендації парламентських слухань на тему: «Реформи галузі

інформаційно- комунікаційних технологій та розвиток інформаційного простору України»» від №1073-УШ.

Отже, технологізація та інформатизація суспільства породжують нові уявлення про освітні результати знань учнів, яких неможливо досягнути в умовах традиційної освіти. Упровадження сучасних інформаційно-комунікаційних технологій, побудова інформаційно-освітнього середовища, використання методів активного навчання, проектних і дистанційних технологій відкривають нові перспективи для підвищення ефективності навчального процесу та сприяють розв'язанню означеної проблеми.

Водночас недоліки, які проявляються під час застосування цих технологій, особливо дистанційних, знижують продуктивність навчання за рахунок їх штучності. Реальне спілкування, емоційний контакт учасників навчального процесу, використання матеріальних об'єктів і приладів є важливою передумовою іншомовної підготовки учнів сучасної школи та формування їх інформаційних знань.

Подолати зазначені недоліки та підвищити ефективність освітнього процесу можна шляхом впровадження змішаного навчання, яке дає змогу поєднати переваги традиційного та дистанційного навчання, раціонально використати навчальний час, покращити іншомовну підготовку за рахунок оптимального співвідношення онлайн-занять та занять в аудиторії. Для забезпечення сталого економічного майбутнього, нинішній уряд Австралії у співпраці з управлінськими структурами штатів та материкових територій вдається до активного реформування освітньої галузі і прагне врахувати при цьому найпрогресивніші світові тенденції. Освітні реформи в галузі шкільної освіти стосуються низки перетворень, а саме: підвищення якості знань учнів; підвищення професійної підготовки вчителів; допомога школам, що функціонують у несприятливому соціальному оточенні. На початку XXI століття формування змісту загальної середньої освіти в Австралії реалізується шляхом реформування Національного курикулуму для середніх загальноосвітніх шкіл. Саме розроблення і впровадження навчальних програм

із восьми шкільних освітніх галузей є одним із 4 ключових аспектів реформування змісту шкільної освіти в країні. Для розв'язання проблемних ситуацій в українському шкільництві доцільно проаналізувати освітні реформи в Австралії, яка має вагомі здобутки в модернізації змісту шкільної освіти.

Аналіз наукових праць засвідчує актуальність питань, пов'язаних з удосконаленням та модернізацією освіти загалом і підготовкою учнів зокрема. Важливим джерелом для вивчення змішаного навчання як форми організації навчального процесу є праці як зарубіжних науковців (I.E. Allen, B. Barrett, J. Bersin, C.J. Bonk, C. Dziuban, R. Garrett, R. Garrison, H. Kanuka, S. Kmnar, A. Picciano, P. Sharma, P. Shea, A. Siddiqi, M. Tammelin, P. Valiathan), так і українських учених (Є.В. Бутенкова, Л.В. Десятова, М.Г. Євдокимова, Ю.І. Капустіна, О.В. Львова, М.Н. Мохова, А.Л. Назаренко, М.А. Татарінова, С.В. Титова). Вітчизняна педагогіка науковими працями О.М. Спіріна, Ю.В. Триуса, В.М. Кухаренка, А.М. Стрюка, Н.В. Рашевської долучилася до вивчення використання освітньої моделі змішаного навчання у процесі вивчення певних дисциплін. Натепер змішане навчання називають освітою третього покоління.

Аналіз наукових праць і розробок вказує, що отримані результати наукових розвідок сприяли вдосконаленню іншомовної підготовки учнів закладу середньої освіти. Водночас поза увагою дослідників залишилося питання мотиваційних засад навчання другої іноземної мови в умовах змішаного навчання.

Наукові розвідки стану впровадження мотиваційних стратегій навчання у змішаному навчанні другої іноземної мови дали змогу визначити суперечності між: постійною зміною вимог сучасного суспільства до інформаційних знань учнів і рівнем їх мовної підготовки; можливістю удосконалення іншомовної підготовки учнів шляхом впровадження змішаного навчання і відсутністю теоретико-методичних засад його застосування у закладах середньої освіти.

Принципове значення проблеми, її важливість для суспільства і сучасної системи освіти, відсутність її належного розроблення в педагогічній теорії і практиці, зафіксовані протиріччя дали змогу визначити тему роботи:

«Використання змішаних методів навчання стратегій мотиваційного навчання ESL у загальноосвітній школі (на прикладі англомовних країн: Австралія)».

Магістерська робота зосереджена на мотиваційній стратегії навчання англійської, як другої іноземної мови, в загальноосвітній школі Австралії.

Метою даної кваліфікаційної роботи є дослідження мотиваційних стратегій навчання англійської мови, як другої іноземної мови (ESL) в контексті класу, досліджуючи мотиваційні стратегії навчання, які вчителі використовують та наскільки учні сприймають ці стратегії як мотивуючі в Австралії.

Відповідно до мети поставлено такі **завдання дослідження**:

- 1) проаналізувати вітчизняний і закордонний досвід впровадження змішаного навчання в освітній процес,
- 2) з'ясувати його сутність та можливості упровадження в процес вивчення другої іноземної мови;
- 3) порівняти стратегічні погляди науковців з їх практичною реалізацією в ЗСО та проаналізувати застосування змішаних методів з метою триангуляції кількісних та якісних даних.

Об'єктом дослідження є процес впровадження змішаних методів навчання стратегій мотиваційного навчання англійської мови як другої іноземної мови у загальноосвітній школі.

Предмет дослідження — змішані методи навчання стратегій мотиваційного навчання англійської мови як другої іноземної мови у загальноосвітній школі (на прикладі Австралії).

Для розв'язання поставлених завдань і досягнення мети використано такі **методи дослідження**: загальнонаукові — аналіз (історіографічний, порівняльний), синтез, абстрагування, порівняння та узагальнення для з'ясування особливостей теоретичних підходів до поняття змішаних методів навчання стратегій мотиваційного навчання англійської мови як другої іноземної мови у загальноосвітній школі в Австралії та Україні; історико-

логічний з метою визначення передумов і чинників реформ у змісті загальної середньої освіти Австралії та змішаних методів навчання другої іноземної мови; компаративні (зіставлення та порівняння теоретичних і практичних підходів до реформування змісту загальної середньої освіти та змішаних методів навчання другої іноземної мови в Україні та Австралії) з метою виявлення спільного та відмінного.

Наукова новизна дослідження полягає в тому, що в роботі: вперше обґрунтовано мотиваційні стратегії впровадження змішаного навчання; визначено мотиваційні стратегії навчання англійської мови як другої іноземної мови; мотиваційні стратегії викладання педагогічних працівників та навчання учнів; подальшого розвитку й конкретизації набули теоретичні та методичні засади змішаного навчання другої іноземної мови.

Практичне значення роботи визначається можливістю використання його результатів з метою розроблення окремих модулів з таких шкільних предметів, як «Країнознавство», «Географія», «Історія», «Зарубіжна література». Матеріалами дослідження можуть послуговуватись викладачі «Історії педагогіки», «Методики викладання іноземної мови» та «Зарубіжної педагогіки» в аспекті створення навчальних посібників, розроблення спецкурсів, методичних рекомендацій з порівняльної педагогіки, а також для проведення подальших порівняльно-педагогічних досліджень розвитку системи загальної середньої освіти зарубіжних країн, написання рефератів і дипломних робіт з педагогіки. Джерельна база дослідження допоможе у науковому пошуку викладачам, аспірантам, науковцям, що ведуть дослідження в галузі теорії та історії педагогіки, методики викладання іноземної мови, філософії освіти, порівняльної педагогіки.

Апробації. Основні положення й результати дослідження представлено на засіданнях кафедри, семінарах та університетських конференціях й опубліковано в наукових працях автора.

Публікації. Результати дослідження опубліковано в збірнику наукових робіт, зокрема в міжнародному науковому журналі «Освіта і наука» (м.Мукачево,

2019).

Структура та обсяг магістерської роботи. Робота складається зі вступу, трьох розділів із висновками до кожного, загальних висновків, списку використаних джерел (73, з них 36 – іноземною мовою). Повний обсяг роботи становить 97 сторінок.

ВИСНОВКИ

В передових країнах світу реформування освітнього сектора в ХХІ столітті спрямоване на формування у громадян базових умінь і навичок для життя у нових умовах, за яких необхідно швидко реагувати на зміни й постійно адаптуватися до них. Процеси глобалізації та ринковизація освіти висувають нові вимоги до побудови змісту навчальних програм для загальноосвітніх шкіл. Кінець ХХ – початок ХХІ ст. став періодом масштабних освітніх реформ, головною причиною яких є глобалізаційні процеси, що охопили світ. Складний та багатовимірний вплив цих процесів на освіту доповнюється ще рядом чинників, серед яких найбільш важливими є: по-перше, розвиток економіки знань, яка перетворює освіту на продуктивний сектор; по-друге, якісно новий етап розвитку інформаційно-комунікаційних технологій, що слугують як засобом прискорення процесів економічної, політичної та культурної глобалізації, так і самостійним важелем освітніх змін

Світова спільнота усвідомлює і визнає вирішальну роль освіти у розвитку кожної особистості упродовж життя і у розв'язанні проблем гуманізації сучасного суспільства; стрімкими темпами відбувається інтернаціоналізація та інтеграція світового освітнього простору; спостерігається активізація академічної мобільності, інтенсифікація інформаційних процесів; нові інформаційні технології дозволяють підвищити якість освіти у віддалених

районах і сільській місцевості, забезпечують залучення учнів до сучасних наукових досягнень

У результаті проведеного дослідження з'ясовано, що методологічними проблемами у використанні змішаних методів навчання стратегій мотиваційного навчання ESL в австралійській загально-середній освіті є:

1) теоретичні підходи до реформування змісту загальної середньої освіти в Україні та Австралії на початку XXI століття слід зауважити, що в обох країнах відбуваються освітні реформи, в стратегії реалізації яких особлива увага приділяється цілям і функціонуванню освіти, підвищенню якості освіти для всіх і кожного та надання учнівській молоді ширших можливостей у виборі освітніх траєкторій, а також підтримка теорії людського капіталу. Спільними тенденціями реформування змісту загальної середньої освіти в Австралії й Україні на початку XXI століття визнано такі: стандартизація змісту шкільної освіти; трансформація змісту шкільної освіти на компетентнісні засади; розроблення ціннісного компоненту до змісту загальної середньої освіти; особистісно орієнтованого підходу до формування змісту шкільної освіти; диференціація змісту освіти старшої школи; розвиток змісту шкільної освіти на засадах міжпредметних зв'язків

Проаналізувавши освітні реформи в галузі змісту навчання другої іноземної мови в Австралії та Україні на початку XXI століття, можна зробити висновок, що в обох країнах поступово відбувають позитивні зміни, які обов'язково приведуть до покращення результатів в освітній галузі.

2)З'ясовано, що головними спільними мотиваційними стратегіями навчання другої іноземної мови в Австралії й Україні є: підтримка теорії «людського капіталу», посилення стандартизованих вимог до якості шкільної освіти; трансформація змісту методики навчання англійської мови як другої іноземної мови засобами змішаного навчання; особистісно орієнтований підхід до формування змісту навчання англійської мови як другої іноземної мови (в Австралії при розробленні нових навчальних програмах відведена увага дітям із особливими потребами; учням, для яких англійська мова не є рідною; та

обдарованим дітям; в Україні Державні стандарти початкової, базової і повної загальної середньої освіти ґрунтуються на засадах особистісно орієнтованого підходу, що реалізований в освітніх галузях; спрямованість навчально-виховного процесу на взаємодію і плідний розвиток особистості педагога та його учнів.

3) Вивчення та використання досвіду Австралії, на нашу думку, допоможе розв'язати низку проблем в українському шкільництві. Наразі вважаємо перспективним застосування в Україні австралійського досвіду в тому, що стосується програм змішаного навчання другої іноземної мови:

- Модель обертання
- Обертання робочих зон
- Перевернутий клас
- Індивідуальне обертання
- Гнучка модель «Flex»
- Модель «самозмішування»
- Модель «автономна група»

Використання однієї із змішаних моделей навчання забезпечує інтенсифікацію та диференціацію процесу вивчення іноземної мови у загальноосвітній школі, сприяє виробленню позитивної мотивації учнів та підвищенню рівня комп'ютерної грамотності школярів. Для ефективної інтеграції змішаного навчання у процес вивчення другої іноземної мови вчителю потрібно обрати модель змішаного навчання, що відповідатиме психофізіологічним особливостям та віковим інтерсам школярів.

Отже, змішане навчання англійської як другої іноземної мови розглядаємо як поєднання традиційних засобів навчання з інформаційними технологіями, що стрімко розвиваються, і є беззаперечним трендом останніх років. Проте комбінування різних способів подачі навчального матеріалу з метою підвищення ефективності іншомовної підготовки вимагає значних зусиль методистів у галузі викладання мов задля як переосмислення навчального контенту, так і реорганізації усього навчального процесу. Для того

щоб максимально ефективно реалізувати метод змішаного навчання на практиці, вчителів необхідно ретельно спланувати технологію використання даного методу, а також проаналізувати технічні можливості цільової аудиторії, ступінь технологічної грамотності і вміння роботи з ІКТ, рівень володіння другою іноземною мовою.

МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

89600, м. Мукачево, вул. Ужгородська, 26

тел./факс +380-3131-21109

Веб-сайт університету: www.msu.edu.ua

E-mail: info@msu.edu.ua, pr@mail.msu.edu.ua

Веб-сайт Інституційного репозитарію Наукової бібліотеки МДУ: <http://dspace.msu.edu.ua:8080>

Веб-сайт Наукової бібліотеки МДУ: <http://msu.edu.ua/library/>